

ביאור בדרך אפשר

1 **בַּאתִּי** ¹ לִגְנִי אַחוֹתַי פְּלֶה², וּמִבֵּיא כ"ק מו"ח אֲדַמְוִי ר
 2 **בְּמֵאֲמְרוֹ לְיוֹם הַהִילּוּלָא** ³ יו"ד שֶׁבֶט תש"י (באותן שנים הרבי הרי"צ
 3 היה נוהג למסור לפרסום מעת לעת מאמר חסידות בכתב, ולקראת הימים יו"ד
 4 י"ג שֶׁבֶט תש"י מסר את המאמר דיבור-המתחיל 'באתי לגני אחותי כלה –
 5 המאמר נועד לפרסום ליום היארצייט
 6 של אמרו-זקנתו הרבנית רבקה (נסתלקה
 7 ביו"ד שֶׁבֶט תרע"ד) ושל אמו הרבנית
 8 שטערנא-שרה (נסתלקה ב"ג שֶׁבֶט
 9 תש"ב) ולאחר פרסום המאמר לקראת
 10 ימים אלה, הרבי הרי"צ עצמו נסתלק
 11 ביו"ד שֶׁבֶט תש"י, והתברר למפרע
 12 שהמאמר נמסר ליום הסתלקותו, ומאז
 13 ביו"ד שֶׁבֶט מירי שנה, החל משנת
 14 תשי"א, הרבי נהג לומר מאמר חסידות
 15 דיבור-המתחיל (זה) **מֵאֲמַר**
 16 **הַמְדַרְשׁ עַל הַפְּסוּק, לִגְנִי**
 17 **לִגְנוֹנִי** מקום הייחוד שלי (היינו
 18 המקום שבו הקדוש-ברוך-הוא
 19 מתייחד, כביכול, עם בני ישראל, כשם
 20 שבתחילת הבריאה התייחד עם האדם)
 21 **לְמָקוֹם שֶׁהָיָה עֵינִי בְּתַחֲלָה,**
 22 שבו הייתה עיקר השראת השכינה
 23 בתחלה, בעת הבריאה **וְהֵינּוּ**
 24 **עוֹלָם הָיָה הַגְּשָׁמִי שָׁבוּ הַיְתָה**
 25 **עֵינִי שְׂכִינָה⁵, שְׁזָהוּ שְׁעוֹלָם**
 26 **עַל מִילּוּאוֹ נִבְרָא⁶,** כמאמר
 27 חכמינו ז"ל שהעולם נברא בתחילה
 28 כמקום 'מלא' ומושלם **שְׁמִיד**
 29 **בְּתַחֲלָתוֹ** עוד לפני מתן תורה
 30 והתחלת העבודה של בני ישראל
 31 בלימוד התורה וקיום המצוות **הַיְתָה**
 32 **עֵינִי שְׂכִינָה בְּתַחֲתוֹנִים⁵,** עיקר
 33 השראת השכינה היתה דווקא בעולם
 34 הזה, העולם התחתון ביותר מבחינה
 35 רוחנית **דְּטַעַם הַדְּבָר הוּא**
 36 **(בְּמִבּוֹאֵר בְּהַמְשָׁךְ הַמֵּאֲמַר³)**
 37 **כִּי נִתְאַנָּה הַקְּב"ה לְהִיּוֹת לוֹ**

ביאור בדרך אפשר

38 **יִתְבַרַךְ דִּירָה בְּתַחֲתוֹנִים⁷** שדווקא העולם התחתון ביותר יהיה 'דירה',
 39 מקום ראוי, להשראת השכינה. **אָמְנָם אַחֲר־כֵּן** לאחר שמלכתחילה היתה
 40 בעולם השראת השכינה **הָיָה הַחֲטָא הַיְדוּעַ דְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן** חטא
 41 עץ הדעת **שֶׁבְגָלְלוּ נִסְתַּלְקָה** ועלתה **הַשְּׂכִינָה מִהָאָרֶץ** התחתונה
 42 **לְרִקְיעַ** הראשון התחתון ביותר מכל
 43 הרקיעים, **וְאַחֲר־כֵּן עַל-יְדֵי**
 44 **שְׂאָר הַחֲטָאִים** שהיו בדורות
 45 הבאים לאחר אדם הראשון **נִסְתַּלְקָה**
 46 השכינה ועלתה יותר רחוק מהארץ
 47 התחתונה **עַד לְרִקְיעַ הַזֶּה**.
 48 **וְאַחֲר־כֵּן הָיְתָה הַמְשַׁכַּת**
 49 **הַשְּׂכִינָה לְמִטָּה בְּחוּרָה,** כמו לפני
 50 החטא הראשון **עַל-יְדֵי**
 51 **הַצְּדִיקִים, אֲבָרְהָם** (שעליו נאמר
 52 **אָחַד הָיָה אֲבָרְהָם⁸) זָכָה**
 53 **וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה מִרְקִיעַ**
 54 **הַזֶּה לְו', וְאַחֲר־כֵּן הָיָה שְׂאָר**
 55 **הַצְּדִיקִים** מיצחק אבינו ואילך
 56 **שֶׁהוֹרִידוּ אֶת הַשְּׂכִינָה לְשְׂאָר**
 57 **הַרְקִיעִים, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה**
 58 **שֶׁהוּא הַשְּׂבִיעִי, וְכָל הַשְּׂבִיעִין**
 59 **חִבִּיבִין⁹, וְהוֹרִידָה מִרְקִיעַ**
 60 **הָא' לְאָרֶץ, שְׂאֵז נַעֲשֶׂה שׁוֹב**
 61 **עֵינִי שְׂכִינָה בְּתַחֲתוֹנִים** כמו
 62 שהיה בתחילת הבריאה. **וְזָהוּ הַטַּעַם**
 63 **הַפְּנִימִי עַל מַה שְׁמֹשֶׁה נִצְטָנָה**
 64 **וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי**
 65 **בְּתוֹכְכֶם¹⁰, שְׁזָהוּ הַצְּדוּי עַל**
 66 **עֲשִׂית הַמְשָׁכֵן וְהַמְקַדָּשׁ,**
 67 **מִשְׁכַּן אֲקָרִי מִקְדָּשׁ וּמִקְדָּשׁ**
 68 **אֲקָרִי מִשְׁכָּן¹¹,** כך שהביטוי
 69 "מקדש" כולל ציווי גם על עשיית
 70 המשכן ואף שמשעה עשה את המשכן
 71 ואילו המקדש נבנה מאוחר יותר, משה
 72 רבינו פעל את השראת השכינה בעולם
 73 הזה בשלימות על ידי המשכן כיון
 74 **שְׁעַל-יְדֵי הַעֲבֹדוֹת שְׁבַמְשָׁכֵן**

בס"ד. שבת פרשת בשלח, יו"ד
שבט (מאמר א), ה'תשל"ד
(הנחה בלתי מוגה)

1 **בַּאתִּי** ¹ לִגְנִי אַחוֹתַי פְּלֶה², וּמִבֵּיא כ"ק מו"ח אֲדַמְוִי ר
 2 **אֲדַמְוִי ר** **בְּמֵאֲמְרוֹ לְיוֹם הַהִילּוּלָא** ³
 3 **מֵאֲמַר הַמְדַרְשׁ⁴ עַל הַפְּסוּק, לִגְנִי לִגְנוֹנִי לְמָקוֹם**
 4 **שֶׁהָיָה עֵינִי בְּתַחֲלָה, וְהֵינּוּ עוֹלָם הָיָה הַגְּשָׁמִי**
 5 **שָׁבוּ הַיְתָה עֵינִי שְׂכִינָה⁵, שְׁזָהוּ שְׁעוֹלָם עַל**
 6 **מִילּוּאוֹ נִבְרָא⁶, שְׁמִיד בְּתַחֲלָתוֹ הַיְתָה עֵינִי**
 7 **שְׂכִינָה בְּתַחֲתוֹנִים⁵, דְּטַעַם הַדְּבָר הוּא (בְּמִבּוֹאֵר**
 8 **בְּהַמְשָׁךְ הַמֵּאֲמַר³) כִּי נִתְאַנָּה הַקְּב"ה לְהִיּוֹת לוֹ**
 9 **יִתְבַרַךְ דִּירָה בְּתַחֲתוֹנִים⁷.** אָמְנָם אַחֲר־כֵּן הָיָה
 10 **הַחֲטָא הַיְדוּעַ דְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁבְגָלְלוּ נִסְתַּלְקָה**
 11 **הַשְּׂכִינָה מִהָאָרֶץ לְרִקְיעַ, וְאַחֲר־כֵּן עַל-יְדֵי שְׂאָר**
 12 **הַחֲטָאִים נִסְתַּלְקָה עַד לְרִקְיעַ הַזֶּה. וְאַחֲר־כֵּן**
 13 **הַיְתָה הַמְשַׁכַּת הַשְּׂכִינָה לְמִטָּה עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים,**
 14 **אֲבָרְהָם (אָחַד הָיָה אֲבָרְהָם⁸) זָכָה וְהוֹרִיד אֶת**
 15 **הַשְּׂכִינָה מִרְקִיעַ הַזֶּה לְו', וְאַחֲר־כֵּן הָיָה שְׂאָר**
 16 **הַצְּדִיקִים שֶׁהוֹרִידוּ אֶת הַשְּׂכִינָה לְשְׂאָר הַרְקִיעִים,**
 17 **עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה שֶׁהוּא הַשְּׂבִיעִי, וְכָל הַשְּׂבִיעִין**
 18 **חִבִּיבִין⁹, וְהוֹרִידָה מִרְקִיעַ הָא' לְאָרֶץ, שְׂאֵז**
 19 **נַעֲשֶׂה שׁוֹב עֵינִי שְׂכִינָה בְּתַחֲתוֹנִים. וְזָהוּ מַה**
 20 **שְׁמֹשֶׁה נִצְטָנָה וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי**
 21 **בְּתוֹכְכֶם¹⁰, שְׁזָהוּ הַצְּדוּי עַל עֲשִׂית הַמְשָׁכֵן**
 22 **וְהַמְקַדָּשׁ, מִשְׁכַּן אֲקָרִי מִקְדָּשׁ וּמִקְדָּשׁ אֲקָרִי**
 23 **מִשְׁכָּן¹¹, שְׁעַל-יְדֵי הַעֲבֹדוֹת שְׁבַמְשָׁכֵן וּבְמִקְדָּשׁ,**

(1) מאמר זה מיוסד בעיקרו על פרק הרביעי* מד"ה באתי לגני ה'שי"ת. לכמה ענינים שבהמאמר – ראה ד"ה באתי לגני שנאמר במוצאי ש"ק זה (תורת מנחם – סה"מ באתי לגני ח"א ע' קלז ואילך). (2) שה"ש ה, א. (3) ד"ה באתי לגני ה'שי"ת. (4) שהש"ר במקומו. (5) ראה ב"ר פי"ט, ז. (6) ב"ר פי"ד, ז. וראה שם פי"ב, ו. פי"ג, ג (ובפי"ת שם). (7) ראה נתחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו. (8) יחזקאל לג, כד. (9) ויק"ר פכ"ט, יא. (10) תרומה כה, ת. (11) עירובין ב, א.

(* הפרק השייך לשנה זו – ראה תורת מנחם – סה"מ באתי לגני ע' V. וש"נ.)